

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I
NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE
M. PIEKARY ŚLĄSKIE
W
I-PÓŁROCZU 2011R.**

I. Wstęp

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 9 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 20 kwietnia 2004 roku (Dz. U. Nr 69, poz. 415 z 2008r. z późn. zm.) opracowanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring zawodów jest jedną z zasadniczych metod obserwacji i analizy rynku pracy. To proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz istotnych dla systemu kształcenia zawodowego oraz szkolenia bezrobotnych.

Niniejszy raport stanowi próbę określenia, które zawody – występujące na lokalnym rynku pracy – są deficytowe, które zaś nadwyżkowe. Poznanie zawodów, na które jest wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tych zawodach, jak również takich zawodów, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie mniejsze niż liczba potencjalnych pracowników, ma istotne znaczenie w perspektywie stopniowego dostosowania poziomu, struktury i treści kształcenia oraz szkolenia zawodowego do aktualnych i przyszłych potrzeb rynku pracy.

„*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” zawiera również niezbędne informacje dotyczące liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w danym okresie oraz w poszczególnych zawodach, jak i informacje o wolnych miejscach pracy w danym zawodzie. Dogłębna analiza lokalnego rynku pracy pozwala na lepsze dostosowanie usług świadczonych przez urzędy pracy do potrzeb zarówno osób bezrobotnych, poszukujących pracy, jak i pracodawców.

„*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” przeprowadzony jest zgodnie z „*Zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” Departamentu Rynku Pracy. Podstawowymi źródłami informacji do opracowania raportu są dane statystyczne zgromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy, dotyczące osób bezrobotnych oraz wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności oraz zakresu jej stosowania - Dz. U. Nr 82, poz. 537) oraz ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD. Źródłem informacji do opracowania raportu są, więc dane zawarte w załącznikach:

- 1 Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 - „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności za I-półrocze 2011 roku”,
- 2 Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 - „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej. Stan za I-półrocze 2011 roku”.

II. Analiza bezrobocia wg zawodów

II. 1. Bezrobotni zarejestrowani w I-półroczu 2011 roku wg zawodów

W I-półroczu 2011 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piekarach Śląskich zarejestrowało się 1891 osób bezrobotnych, w tym 930 kobiet.

Znaczna część noworejestrujących się osób to osoby nieposiadające zawodu wyuczonego – 585 osoby, co stanowi 30,9% ogółu osób bezrobotnych. Wśród wszystkich zarejestrowanych osób w I-półroczu 2011 roku 1306 osób bezrobotnych (69,1% ogółu bezrobotnych) to osoby posiadające zawód wyuczony.

Biorąc pod uwagę elementarne grupy zawodowe, zauważa się, iż najwięcej osób zarejestrowało się w następujących grupach zawodowych:

	<u>Ogółem</u>	<u>Kobiety</u>
• „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)”	184	171
• „Piekarze, cukiernicy i pokrewni”	49	22
• „Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne”	44	40
• „Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni”	42	0
• „Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych”	39	27
• „Gospodarze budynków”	38	9
• „Ślusarze i pokrewni”	36	0
• „Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym”	34	0
• „Mechanicy pojazdów samochodowych”	30	0
• „Murarze i pokrewni”	30	0
• „Elektromechanicy i elektrycy”	28	0
• „Technicy mechaniczni”	25	1
• „Fryzjerzy”	24	22
• „Technicy wsparcia informatycznego i technicznego”	23	7
• „Pracownicy obsługi biurowej”	23	23
• „Szwaczki, hafciarki i pokrewni”	22	22
• „Kucharze”	21	13

W grupie noworejestrujących się osób bezrobotnych 230 osób (12,2% ogółu osób bezrobotnych) to osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Zdecydowana większość w grupie osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki to kobiety – 129 kobiety (co stanowi 56,1% ogółu noworejestrujących się osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki). 99 osób bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki posiadało konkretny zawód, natomiast 131 osób nie posiadało zawodu wyuczonego.

Najwięcej osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zarejestrowało się w grupach zawodowych (grupy zawodów wg kodu 4-cyfrowego):

	<u>Ogółem</u>	<u>Kobiety</u>
• „Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych”	9	6
• „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)”	8	8
• „Technicy wsparcia informatycznego i technicznego”	8	2
• „Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania”	5	5
• „Technicy mechanicy”	5	0

Biorąc pod uwagę duże grupy zawodowe (kod 2-cyfrowy) można dostrzec, iż najwięcej osób zarejestrowało się w niniejszych grupach zawodowych:

	<u>Ogółem</u>	<u>Kobiety</u>
• „Sprzedawcy i pokrewni”	203	188
• „Pracownicy usług osobistych”	116	72
• „Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni”	111	64
• „Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni”	97	3
• „Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)”	96	3
• „Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych”	91	14
• „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie”	76	12

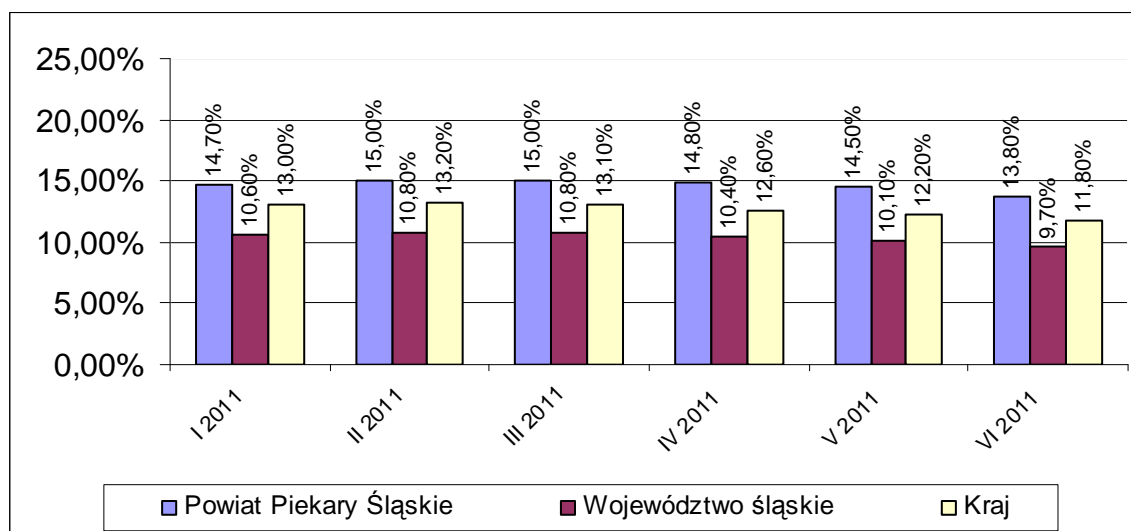
• „Średni personel do spraw biznesu i administracji”	62	43
• „Pomoce domowe i sprzątaczkę”	51	46
• „Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych”	50	1
• „Średni personel do spraw zdrowia”	47	28
• „Elektrycy i elektronicy”	31	0
• „Technicy informatycy”	27	8
• „Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni”	25	25
• „Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych”	23	11
• „Specjaliści nauczania i wychowania”	24	24
• „Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury”	24	18
• „Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej”	21	11

II. 2. Bezrobotni zarejestrowani w końcu okresu sprawozdawczego

wg zawodów

Według stanu na dzień 30.06.2011 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piekarach Śląskich zarejestrowanych było 2625 osób bezrobotnych (1527 kobiet).

Stopa bezrobocia w I-półroczu 2011 roku kształtowała się następująco:

Na koniec czerwca 2011 roku można wyodrębnić następujące kategorie osób bezrobotnych będących w „szczególnej sytuacji na rynku pracy” pozostających w ewidencji tut. PUP:

- osoby do 25 roku życia – 514 osób,
- osoby długotrwale bezrobotne – 1297 osób,
- osoby powyżej 50 roku życia – 531 osób,
- osoby bez kwalifikacji zawodowych – 913 osób,
- osoby bez doświadczenia zawodowego – 734 osoby,
- osoby bez wykształcenia średniego – 1566 osób,
- osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia – 276 osób,
- osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia – 58 osób,
- osoby niepełnosprawne – 107 osób,
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – 314 kobiet.

Spośród wszystkich osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu okresu

sprawozdawczego 2042 osoby (77,8%) posiadały zawód wyuczony, natomiast 583 osób (22,2%) nie posiadało zawodu.

Najliczniejszą grupę zawodową stanowią „Sprzedawcy i pokrewni” – 361 osób bezrobotnych (tj. 13,8% ogółu). W grupie tej najwięcej zarejestrowanych osób posiada zawód sprzedawcy - 294 osoby, w tym 281 kobiet.

Drugą grupą zawodową są „Pracownicy usług osobistych” - 215 osób (8,2% ogółu).
Dominują tu zawody:

- robotnik gospodarczy – 83 osoby, w tym 28 kobiet,
- kucharz – 39 osób, w tym 33 kobiety,
- fryzjer – 29 osób, w tym 28 kobiet,
- barman – 20 osób, w tym 20 kobiet,
- kelner – 17 osób, w tym 13 kobiet.

Dużą grupą zawodową są również „Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni” - 172 osoby bezrobotne (6,6% ogółu).
Najwięcej zarejestrowanych osób w tej grupie posiada zawód:

- szwaczka – 47 osób, w tym 47 kobiet,
- krawiec – 39 osób, w tym 39 kobiet,
- cukiernik – 27 osób, w tym 20 kobiet,
- piekarz – 20 osób, w tym 2 kobiety,
- stolarz – 10 osób.

Liczną grupą są „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie” - 142 osoby bezrobotne (5,4% ogółu). Najwięcej zarejestrowanych osób w tej grupie posiada zawód:

- robotnik budowlany – 75 osób, w tym 1 kobieta,
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 15 osób, w tym 11 kobiet,
- robotnik drogowy – 11 osób.

Nieco mniejszy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowi grupa „Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni” – 134 osoby (5,1% ogółu). W omawianej

grupie najwięcej osób posiada zawód:

- ślusarz – 47 osób, w tym 1 kobieta,
- mechanik samochodów osobowych – 21 osób,
- tokarz w metalu – 14 osób, w tym 5 kobiet.

Liczną grupą są „Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)” - 127 osób bezrobotnych (4,8% ogółu). Najwięcej zarejestrowanych osób w tej grupie posiada zawód:

- murarz – 45 osób, w tym 1 kobieta,
- lakiernik samochodowy – 10 osób,
- brukarz – 8 osób,
- malarz budowlany – 8 osób, w tym 1 kobieta,
- hydraulik – 7 osób.

Liczną grupę stanowią także „Pomoce domowe i sprzątaczk” – 110 osób bezrobotnych (4,2% ogółu). W tej grupie najwięcej osób posiada zawód:

- sprzątaczk biurowa – 73 osoby, w tym 73 kobiety,
- salowa – 15 osób, w tym 15 kobiet.

Nieco mniej liczne są następujące grupy zawodowe:

- „Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych” - 101 osób, w tym 23 kobiety,
- „Średni personel do spraw biznesu i administracji” – 87 osób, w tym 70 kobiet,
- „Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych” - 77 osób, w tym 6 kobiet,
- „Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni” - 63 osób, w tym 58 kobiet,
- „Średni personel do spraw zdrowia” - 44 osoby, w tym 35 kobiet,
- „Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej” – 42 osoby, w tym 22 kobiety,
- „Elektrycy i elektrycy” - 38 osób, w tym 3 kobiety,
- „Kierowcy i operatorzy pojazdów” – 32 osoby, w tym 1 kobieta,

- „Specjaliści nauczania i wychowania” - 31 osób, w tym 29 kobiet,
- „Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania” - 31 osób, w tym 23 kobiety,
- „Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury” - 30 osób, w tym 22 kobiety.

Pozostałymi grupami zawodowymi są:

- „Pracownicy obsługi klienta” - 28 osób, w tym 24 kobiety,
- „Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych” - 27 osób, w tym 11 kobiet,
- „Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych” – 20 osób, w tym 14 kobiet,
- „Technicy informatycy” - 19 osób, w tym 6 kobiet,
- „Pracownicy usług ochrony” – 18 osób, w tym 3 kobiety,
- „Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny” - 17 osób, w tym 14 kobiet,
- „Rolnicy produkcji towarowej” – 15 osób, w tym 9 kobiet,
- „Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni” – 14 osób, w tym 4 kobiety,
- „Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki” – 13 osób, w tym 12 kobiet,
- „Średni personel do spraw zdrowia” - 11 osób, w tym 11 kobiet,
- „Pozostali pracownicy obsługi biura” – 5 osób, w tym 5 kobiet,
- „Pracownicy opieki osobistej i pokrewni” – 5 osoby, w tym 4 kobiety,
- „Monterzy” – 5 osób, w tym 2 kobiety,
- „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni” – 1 osoba, w tym 1 kobieta,
- „Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie” – 1 osoba, w tym 1 kobieta,
- „Kierownicy do spraw produkcji i usług” – 1 osoba,
- „Leśnicy i rybacy” – 1 osoba,
- „Żołnierze szeregowi” – 1 osoba.

II. 3. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy - stan w końcu okresu sprawozdawczego

Spośród 2625 osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu okresu sprawozdawczego aż 621 (23,6% ogółu bezrobotnych) to osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy. Z tego 601 osób posiada zawód wyuczony, z kolei 20 osób nie posiada zawodu. W końcu okresu sprawozdawczego zarejestrowane były 374 kobiety pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy, co stanowi aż 60,2% ogółu bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Biorąc pod uwagę liczbę osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, można wyodrębnić grupy zawodów, których udział w ogólnej liczbie osób bezrobotnych jest największy. Są to następujące grupy zawodów:

- „Sprzedawcy i pokrewni” – 4,1% ogółu osób bezrobotnych, w tym najwięcej osób posiada zawód sprzedawcy - 87 osób.
- „Pracownicy usług osobistych” – 2,8% ogółu bezrobotnych. W grupie tej najwięcej osób posiada zawód: robotnik gospodarczy - 34 osoby.
- „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie” – 1,9% ogółu zarejestrowanych osób. Najliczniejszymi zawodami w tej grupie są: robotnik budowlany - 25 osób.
- „Pomoce domowe i sprzątaczk” - 1,7% ogółu osób bezrobotnych. W grupie tej najwięcej osób posiada zawód: sprzątaczk biurowa - 31 osób.
- „Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni” - 1,6% ogółu osób bezrobotnych, w tym najwięcej osób posiada zawód: szwaczka - 13 osób.
- „Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni” – 1,6% ogółu. W grupie tej najwięcej osób posiada zawód: ślusarz - 18 osób.
- „Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)” - 1,6% ogółu osób bezrobotnych. W grupie tej najwięcej osób posiada zawód: murarz - 16 osób.
- „Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych” – 1,1% ogółu. W grupie tej najwięcej osób posiada zawód: górnik eksploatacji podziemnej - 20osób.

Pozostałymi grupami zawodowymi są:

- „Średni personel do spraw biznesu i administracji” – 0,9% ogółu,
- „Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni” – 0,8% ogółu,
- „Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych” – 0,7% ogółu,
- „Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej” – 0,5% ogółu,
- „Średni personel do spraw zdrowia” – 0,5% ogółu,
- „Kierowcy i operatorzy pojazdów” – 0,4% ogółu,
- „Pracownicy usług ochrony” - 0,3% ogółu,
- „Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych” – 0,3% ogółu,
- „Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych” – 0,3% ogółu,
- „Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania” - 0,2% ogółu,
- „Pracownicy obsługi klienta” – 0,2% ogółu,
- „Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury” – 0,2% ogółu,
- „Rolnicy produkcji towarowej” – 0,2% ogółu,
- „Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni” – 0,2% ogółu,
- „Elektrycy i elektronicy” – 0,2% ogółu,
- „Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny” - 0,2% ogółu,
- „Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki” - 0,2% ogółu,
- „Specjaliści nauczania i wychowania” – 0,1% ogółu,
- „Pracownicy opieki osobistej i pokrewni” – 0,1% ogółu,
- „Specjaliści do spraw zdrowia” – 0,1% ogółu,
- „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni” – 0,04% ogółu,
- „Technicy informatycy” - 0,04% ogółu,
- „Pozostali pracownicy obsługi biura” – 0,04% ogółu,
- „Monterzy” – 0,04% ogółu

T-I/P-7. Ranking zawodów* generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie

m. Piekary Śląskie w I-półroczu 2011 roku

Lp	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia ($W_{d,I}^k$)
1	2	3	4
1	11	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	1,0000
2	53	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,6000
3	54	Pracownicy usług ochrony	0,4444
4	91	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,4000
5	81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,3766
6	73	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,3571
7	96	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,3500
8	41	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,3492
9	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemysle, budownictwie i transporcie	0,3451
10	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,3438
11	51	Pracownicy usług osobistych	0,3395
12	61	Rolnicy produkcji towarowej	0,3333
13	43	Pracownicy do spraw finansowo- statystycznych i ewidencji materiałowe	0,3333

14	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,3228
15	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,3134
16	94	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,3077
17	52	Sprzedawcy i pokrewni	0,2964
18	32	Średni personel do spraw zdrowi	0,2727
19	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,2644
20	21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,2593
21	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,2384
22	34	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,2353
23	42	Pracownicy obsługi klienta	0,2143
24	82	Monterzy	0,2000
25	44	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,2000
26	24	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,1935
27	31	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,1881

28	22	Specjaliści do spraw zdrowia	0,1818
29	26	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,1667
30	74	Elektrycy i elektronicy	0,1282
31	23	Specjaliści nauczania i wychowania	0,0968
32	35	Technicy informatycy	0,0526
33	62	Leśnicy i rybacy	0,0000
34	13	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,0000
35	12	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,0000
36	92	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,0000
37	03	Żołnierze szeregowi	0,0000
38	25	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,0000

*/Grupy zawodów wg kodu dwucyfrowego uszeregowane od najwyższego do najniższego wskaźnika $W_{d,l}^k$

Spośród 233 elementarnych grup zawodowych występujących na rynku pracy w Piekarach Śląskich na koniec okresu sprawozdawczego w 22 grupach wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 100%, jednakże 17 z tych grup to grupy zawodowe, w których zarejestrowano tylko 1 osobę bezrobotną. W przypadku pozostałych 5 grup o maksymalnym wskaźniku długotrwałego bezrobocia liczba osób bezrobotnych wynosiła 2 osoby.

III. Analiza ofert pracy wg zawodów

III. 1. Oferty pracy wg zawodów

W okresie sprawozdawczym do Powiatowego Urzędu Pracy w Piekarach Śląskich wpłynęło 537 ofert pracy¹. Na koniec okresu sprawozdawczego aktualnych było 148 ofert pracy.

Spośród wszystkich ofert pracy zgłoszonych w okresie sprawozdawczym do najczęściej występujących można zaliczyć oferty w zawodach:

- malarz konstrukcji i wyrobów metalowych 41 ofert,
- instruktor nauki jazdy - 40 ofert,
- sprzedawca - 40 ofert,
- robotnik budowlany – 22 oferty,
- pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center) - 16 ofert,
- murarz - 16 ofert,
- technik górnictwa podziemnego - 15 ofert ,
- robotnik górniczy dołowy – 15 ofert,
- pozostali pracownicy ochrony osób i mienia- 15 ofert.

Mniejsza ilość miejsc pracy zgłoszona była w zawodach:

- technik prac biurowych – 14 ofert,
- cukiernik- 14 ofert,
- kierowca samochodu ciężarowego – 13 ofert,
- brukarz- 12 ofert,
- sortowacz – 11 ofert,
- dozorca – 11 ofert,
- kierownik działu wydobycia – 10 ofert,
- pracownik ochrony fizycznej bez licencji- 9 ofert,

---

¹ liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej

- mechanik pojazdów samochodowych- 8 ofert,
- szwaczka- 7 ofert,
- księgowy – 6 ofert,
- spawacz metodą MAG- 6 ofert,
- kucharz – 6 ofert,
- fryzjer – 6 ofert,
- kierowca samochodu osobowego – 6 ofert,
- magazynier – 5 ofert,
- operator koparko – ładowarki - 5 ofert,
- operator ładowarki- 5 ofert,
- pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne- 5 ofert.

Najmniej ofert pracy wpłynęło m.in. w zawodach:

- przedstawiciel handlowy – 4 oferty,
- kurier – 4 oferty,
- hydraulik – 4 oferty,
- blacharz – 4 oferty,
- ślusarz – 4 oferty,
- mechanik samochodów osobowych – 4 oferty,
- elektryk– 4 oferty,
- chemik – 3 oferty,
- technik handlowiec – 3 oferty,
- ogrodnik – 3 oferty,
- nauczyciel przedszkola – 2 oferty,
- asystentka stomatologiczna – 2 oferty,
- krawiec – 2 oferty,
- fizjoterapeuta – 1 oferta,
- psycholog – 1 oferta,
- lakiernik – 1 oferta.

W zawodach tj.: pielęgniarka, pedagog, doradca zawodowy, technik leśnik, dietetyk, ratownik medyczny, fotograf, technik hotelarstwa, opiekunka domowa, ogrodnik terenów

zieleni, betoniarz, zbrojarz, stolarz budowlany, posadzkarz, tynkarz, malarz budowlany, rzeźnik-wędliniarz, stolarz, kaletnik, krojczy, ubojowy, pokojowa, salowa, praczka, pakowacz, ładowacz nie odnotowano wolnych stanowisk pracy.

III. 2. Oferty pracy wg Polskiej Klasyfikacji Działalności

Z 537 ofert pracy, które wpłynęły do tut. PUP w I-półroczu 2011 r., najwięcej wolnych miejsc pracy (84,4% ogółu ofert pracy) było zgłoszonych przez pracodawców z sekcji PKD:

- „Budownictwo” - 104 miejsca pracy (19,4%),
- „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” - 91 miejsc pracy (17%),
- „Przetwórstwo przemysłowe” – 64 miejsca pracy (12%),
- „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” - 56 miejsc pracy (10,4%),
- „Górnictwo i wydobywanie” – 40 miejsc pracy (7,4%).
- „Transport i gospodarka magazynowa” – 34 miejsc pracy (6,3%),
- „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” - 33 miejsca pracy (6,1%),
- „Informacja i komunikacja” – 31 miejsc pracy (5,8%).

Mniejsza ilość ofert pracy – 15,6% ogółu - wpłynęła z następujących sekcji PKD:

- „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo”- 16 ofert (3%),
- „Pozostała działalność usługowa” - 16 ofert (3%),
- „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” - 13 ofert (2,4%),
- „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi” - 12 ofert (2,2%),
- „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” - 8 ofert (1,5%),
- „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” – 8 ofert (1,5%),
- „Edukacja” - 7 ofert (1,3%),
- „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” - 4 oferty (0,7%),

Nie odnotowano ofert pracy z niniejszych sekcji PKD:

- „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”,
- „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę

i powietrze do układów klimatyzacyjnych”,

„Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” -

„Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”,

„Organizacje i zespoły eksterytorialne”,

„Działalność niezidentyfikowana”.

Na koniec okresu sprawozdawczego w ewidencji tut. PUP aktualnych było 148 ofert pracy. Wolne miejsca pracy były przede wszystkim w poniższych sekcjach PKD:

„Górnictwo i wydobywanie” – 40 miejsc pracy,

„Budownictwo” - 29 miejsc pracy,

„Przetwórstwo przemysłowe” - 16 miejsc pracy,

„Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo”- 15 miejsc pracy,

„Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” - 15 miejsc pracy,

„Transport i gospodarka magazynowa” – 13 miejsc pracy.

IV. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zgodnie z „Zaleceniami metodycznymi...” Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, pod pojęciem analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces obserwacji zjawisk, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkoterminowych prognoz, niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania np. systemu szkolenia bezrobotnych.

IV. 1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe

Zawody nadwyżkowe

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Jeżeli wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawiera się w przedziale $W_{n,l}^k < 0,9$ oznacza to, iż dany zawód jest zawodem nadwyżkowym.

W oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki w I-półroczu 2011 roku w Piekarach Śląskich odnotowano 339 zawodów nadwyżkowych. Aż 299 zawodów uzyskało wskaźnik intensywności nadwyżki zero, co oznacza, iż do tut . Urzędu Pracy nie wpłynęły oferty w danym zawodzie.

Do zawodów, na które jest mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy, można zaliczyć m.in.:

- robotnik gospodarczy, technik mechanik, psycholog, sprzątaczką biurową, piekarz, sprzedawca ,technik handlowiec, kasjer handlowy, murarz, dekarz, malarz – tapeciarz, blacharz samochodowy, ślusarz, mechanik autobusów, mechanik samochodów ciężarowych, mechanik samochodów osobowych, mechanik maszyn i urządzeń

przemysłowych, cukiernik, stolarz, krawiec, szwaczka, robotnik drogowy, robotnik budowlany, robotnik magazynowy, pomoc kuchenna, technik administracji, technik informatyk, sekretarka, technik obsługi turystycznej, kucharz, barman, kelner, kosmetyczka, fryzjer.

Zawody zrównoważone

Do **zawodów zrównoważonych** zalicza się zawody wykazujące równowagę na rynku pracy. W tut. PUP odnotowano zawody, których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1. Są to m.in. takie zawody jak:

- specjalista do spraw marketingu i handlu, technik architekt, technik elektroradiolog, technik farmaceutyczny, księgowy, pracownik biura podróży, gospodarz domu, hydraulik, frezer, pozostali monterzy sprzętu elektrycznego, kierowca samochodu osobowego, kierowca ciągnika rolniczego, robotnik placowy, noszowy.

Zawody deficytowe

W okresie sprawozdawczym odnotowano również zawody o wskaźniku intensywności nadwyżki (deficytu) większym niż 1,1. Oznacza to, iż są to **zawody deficytowe**, na które występuje na rynku pracy zapotrzebowanie wyższe od liczby osób poszukujących zatrudnienia w tym zawodzie.

W I-półroczu 2011 roku w tut. PUP odnotowano 71 zawody deficytowe, są to m.in.:

- chemik, nauczyciel przedszkola, asystentka stomatologiczna, agent ubezpieczeniowy, przedstawiciel handlowy, magazynier, pracownik ochrony bez licencji, pozostali pracownicy ochrony osób i mienia, brukarz, malarz konstrukcji i wyrobów metalowych, spawacz ręczny gazowy, blacharz, mechanik pojazdów samochodowych, elektryk, operator koparko-ładowarki, kierowca samochodu ciężarowego, robotnik górniczy dołowy.

Wśród w/w zawodów deficytowych 49 wykazało maksymalną wartość wskaźnika

intensywności, co oznacza, że w okresie objętym raportem do PUP w Piekarach Śląskich zgłoszono oferty pracy w tych zawodach, lecz w ewidencji nie figurowały osoby, które mogłyby ze względu na swoje kwalifikacje wykonywać dany zawód. Do tych zawodów należą m.in. takie zawody jak:

- grafik komputerowy multimedialny, specjalista do spraw sprzedaży, analityk baz danych, laborant chemiczny, terapeuta zajęciowy, zaopatrzeniowiec, pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center), rejestratorka medyczna, kurier, pracownik solarium, instruktor nauki jazdy, organizator obsługi sprzedaży internetowej, ogrodnik, doradca klienta, glazurnik, lakiernik, spawacz metodą MAG, spawacz metodą MIG, spawacz metodą TIG, operator koparki, operator ładowarki, operator spycharki, kierowca autobusu.

IV. 2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych /grupy zawodów wg kodu czterocyfrowego/

Analizując grupy zawodów wg kodu czterocyfrowego pod względem wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zauważa się, że wśród 233 grup zawodów przeważają zawody nadwyżkowe – 188 grup zawodów.

Z rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika, iż w dość niekorzystnej sytuacji są zawody z grup, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki jest bliski zero. Są to m.in.: „Technicy wsparcia informatycznego i technicznego”, „Gospodarze budynków” „Kelnerzy”, „Technicy mechanicy”.

140 grup zawodów (wg kodu czterocyfrowego) osiągnęło wskaźnik intensywności zero. Wśród nich znalazły się m.in. następujące grupy: „Kasjerzy bankowi i pokrewni”, „Nauczyciele szkół podstawowych”, „Technicy elektrycy”, „Technicy leśnictwa”, „Ratownicy medyczni”, „Technicy analityki medycznej”, „Ekonomiści”, „Fotografowie”, „Planiści produkcyjni”, „Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska”, „Pracownicy działów kadr”, „Pracownicy domowej opieki osobistej”, „Dziennikarze”, „Ładowacze nieczystości”, „Pakowacze”.

Grupy zawodów wykazujących równowagę na lokalnym rynku pracy to m.in.: „Technicy farmaceutyczni”, „Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy”, „Operatorzy aparatury medycznej”, „Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości”, „Księgowi”, „Zamiatacze i pokrewni”, „Gońcy, bagażowi i pokrewni”, „Monterzy sprzętu elektrycznego”, „Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych”.

W okresie sprawozdawczym odnotowano także grupy zawodów o wskaźniku intensywności większym niż 1,1. Są to m.in.: „Magazynierzy i pokrewni”, „Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych” „Chemicy”, „Pracownicy ochrony osób i mienia”, „Spawacze i pokrewni”, „Kierowcy samochodów ciężarowych”, „Kasjerzy bankowi i pokrewni”, „Robotnicy budowy dróg i pokrewni”, „Przedstawiciele handlowi”, „Malarze i pokrewni”. Maksymalny wskaźnik intensywności wykazało 20 grup zawodowych.

**ZAWODY NADWYŻKOWE
WG KODU 6-CYFROWEGO**

1.	Robotnik gospodarczy
2.	Technik mechanik
3.	Sprzątaczką biurową
4.	Piekarz
5.	Sprzedawca
6.	Technik handlowiec
7.	Kasjer handlowy
8.	Murarz
9.	Dekarz
10.	Malarz-Tapeciarz
11.	Fryzjer
12.	Ślusarz
13.	Mechanik autobusów
14.	Mechanik samochodów ciężarowych
15.	Mechanik samochodów osobowych
16.	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych
17.	Cukiernik
18.	Stolarz
19.	Krawiec
20.	Szwaczka
21.	Robotnik drogowy
22.	Robotnik budowlany
23.	Robotnik magazynowy
24.	Pomoc kuchenna
25.	Technik administracji
26.	Technik informatyk
27.	Sekretarka
28.	Technik obsługi turystycznej
29.	Kucharz
30.	Kosmetyczka

**ZAWODY DEFICYTOWE
WG KODU 6-CYFROWEGO**

1.	Chemik
2.	Nauczyciel przedszkola
3.	Agent ubezpieczeniowy
4.	Przedstawiciel handlowy
5.	Magazynier
6.	Asystentka stomatologiczna
7.	Pracownik ochrony bez licencji
8.	Brukarz
9.	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych
10.	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia
11.	Spawacz ręczny gazowy
12.	Blacharz
13.	Mechanik pojazdów samochodowych
14.	Elektryk
15.	Operator koparko-ładowarki
16.	Kierowca samochodu ciężarowego
17.	Robotnik górniczy dołowy
18.	Grafik komputerowy multimediiów
19.	Analitik baz danych
20.	Specjalista do spraw sprzedaży
21.	Terapeuta zajęciowy
22.	Rejestratorka medyczna
23.	Spawacz metodą MAG
24.	Spawacz metodą TIG
25.	Spawacz metodą MIG
26.	Operator koparki
27.	Operator ładowarki
28.	Operator spycharki
29.	Kierowca autobusu
30.	Laborant chemiczny

V. Podsumowanie

Na podstawie opracowanego „*Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” można wyciągnąć następujące wnioski:

1. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w tut. PUP w końcu okresu sprawozdawczego wynosiła 2625 osób, co oznacza stopę bezrobocia na poziomie 13,8%.
2. Pod koniec okresu sprawozdawczego najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych było w zawodach: sprzedawca, robotnik gospodarczy, robotnik budowlany, sprzątaczką biurową, szwaczka, murarz, kucharz, ślusarz, fryzjer, krawiec, barman, cukiernik, piekarz, sprzątaczką biurową, mechanik samochodów osobowych.
3. Znaczna część bezrobotnych to osoby, które nie posiadają kwalifikacji zawodowych bądź wykształcenia średniego.
4. 23,6% ogółu osób zarejestrowanych w tut. PUP stanowiły osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy.
5. W Piekarach Śląskich można zaobserwować większy zasięg bezrobocia wśród kobiet niż mężczyzn. W końcu okresu sprawozdawczego w tut. Urzędzie zarejestrowanych było 1527 kobiet tj. 58,2% ogółu osób bezrobotnych.
6. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż lokalny rynek pracy jest zróżnicowany. Niemniej jednak częściej występują na tut. rynku pracy zawody nadwyżkowe.
7. Zawód sprzedawcy jest zawodem odznaczającym się największą liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych (294 osoby), dużym napływem (160 osób) oraz znaczną ilością złożonych ofert pracy (40 ofert).
8. Do zawodów nadwyżkowych można zaliczyć zawody tj.: robotnik gospodarczy, technik mechanik, psycholog, sprzątaczką biurową, piekarz, sprzedawca ,technik handlowiec, kasjer handlowy, murarz, dekarz, malarz – tapeciarz, blacharz samochodowy, ślusarz, mechanik autobusów, mechanik samochodów ciężarowych, mechanik samochodów osobowych, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, cukiernik, stolarz, krawiec, szwaczka, robotnik drogowy, robotnik budowlany, robotnik magazynowy, pomoc kuchenna, technik administracji, technik informatyk, sekretarka, technik obsługi turystycznej, kucharz, barman, kelner, kosmetyczka, fryzjer.
9. Zawody zrównoważone występujące na lokalnym rynku pracy to m.in.: specjalista do spraw marketingu i handlu, technik architekt, technik elektroradiolog, technik

farmaceutyczny, księgowy, pracownik biura podróży, gospodarz domu, hydraulik, frezer, pozostali monterzy sprzętu elektrycznego, kierowca samochodu osobowego, kierowca ciągnika rolniczego, robotnik placowy, noszowy.

10. W okresie sprawozdawczym odnotowano także zawody deficytowe, takie jak: chemik, nauczyciel przedszkola, asystentka stomatologiczna, agent ubezpieczeniowy, przedstawiciel handlowy, magazynier, pracownik ochrony bez licencji, pozostali pracownicy ochrony osób i mienia, brukarz, malarz konstrukcji i wyrobów metalowych, spawacz ręczny gazowy, blacharz, mechanik pojazdów samochodowych, elektryk, operator koparko-ładowarki, kierowca samochodu ciężarowego, robotnik górniczy dołowy.